

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ
SZÉKELY IMRE.

POLITIKAI KOVATVEZTŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Királyi hercegek.

— okt. 7.

Egy királyi herceget szanatóriumba adnak, miután lemondatták tábornoki rangjáról, a közéletben viselt minden tisztségéről s az udvartartását is feloszlatták. A királyi herceg beteg: ezért sujtja ez a kemény végzet.

De különös véletlen, hogy amikor az agg Lajos Viktort szanatóriumba viszik, éppen aznap jön haza egy másik, ifju herceg, akit fél év óta szintén — gyógyítanak s akit a kúra érdekében szintén minden hivatalos működésétől fölmentettek s akit nem szanatóriumba, hanem a külföldre küldtek. Hir szerint az ifju hercegnek már nincs baja s katonai állását is visszakapja. Mondják azonban azt is, hogy az ifju herceg fél évvel ezelőtt sem volt beteg, mint ma s ma sem egészségesebb, mint fél évvel ezelőtt volt. De a szerencséje több, mint az egészsége — mondja a pártfogója, Sternberg gróf, osztrák képviselő, aki a bécsi lapokban megjelent nyilatkozatai szerint, már alig várja az osztrák parlament megnyitását, hogy a legfrissebb udvari pletykák kifárásával európai botrányt csináljon. Ez nem lesz szép dolog, semmi esetre sem, de az a haszna meglesz, hogy a királyi hercegek igazán szomorú helyzetére irányítja a közfigyelmet.

A nép ugyanis rendszeresen éppen olyan keveset tud a királyi herce-

gekről, mint ezek a népről. Tudjuk rólok, hogy katonák, rendszeren igen nagy rangban s hogy Magyarországon nem igen szoktak megfordulni, hanem Ausztria német provinciáiban laknak, kastélyokban, melyeket mindig a családfő jelöl ki számukra. A közéletben nem szerepelnek; az udvari ünnepeken megjelennek — de ritkán s mindig kevesen, valami egyesület jubileumán s közhasznú intézet alapkövének letételénél, valamint kiállításokban, a melyeket ők nyitnak meg, pár sornyi sablonos beszédet olvasnak föl s bemutatják maguknak a hatóságok és egyesületek fejeit. A magyar közéletben egész szerepük annyi, hogy az új miniszterek bemutatkoznak nekik s újév táján tisztelegnek náluk, mely alkalommal két-három rövid, igen ismeretes kérdést intéznek a miniszterekhez. Ez a királyi hercegek közléte, a család két tagjának kivételével. József királyi hercegről fölösleges megírnunk, hogy ő valóban tevékeny részt vesz közéletünkben; az osztrákoknak is van egy József főhercegük: Rajner, maga is kiváló tudós és számos kulturális intézménynek pártatlan bőkezű pártfogója. De e két herceg csak kivétel a nagy családban. S milyen a királyi hercegek magánélete? Olyan, hogy közülök igen sokan boldogok volnának, ha egyszerű polgárok lehetnének. Hiszen csaknem évről-évre látjuk,

mint menekülnek a polgári életbe, szanatóriumba, az ismeretlen tengerekre, sőt a halálba is. A polgári törvények fölött állanak, de egy mindenható hatalom alatt s van egy rémes sárkány, mely karmai között fogva tartja őket — az udvari cselszövés, mely nemcsak a közepkorban volt, hanem mindig élni, sőt gyakran uralkodni is fog, míg csak udvarok lesznek. A királyi herceg többnyire saját udvartartásának rabja; a házában, közvetlen környezetében, minden udvari klikknek van embere, aki mindent megfigyel és mindent jelent. S a klikkeknek csak egyszerűen „udvar“ néven ismeretes csoportjai azért mindenhatóak és azért nélkülözhetetlenek, mert mindent tudnak. S hogy a nélkülözhetetlenségüket még jobban dokumentálják: megteremtették azt a soha, sehol, a középkorban sem létezett elzárkózottságot, melyben a királyi hercegek élnek s gondoskodnak róla, hogy se a hercegek meg ne ismerjék a népet, se a nép a hercegeket. S ha mégis, egy-egy félszázadban egy-egy királyi herceg kiszabadul a zárkózottságból, ezzel már félig elszakad a dinasztától s magára hagyatva (bár alkalmasint édes elhagyatottságban), külön életet kénytelen élni s a nagy, népes családból még látogatót is csak tízevenként kap.

Általános például az a vélemény, hogy a trónörökös nem ba-

A márkí ur.

— Irta: **Alphonse Allais.** —

I.

Caillon nevetségesen apró kis dél-francia városka Tudniillik városnak volt nevetségés is, apró is. Hogy ne sokat beszéljek, mindjárt azt is megmondom, hogy a legridegebb statisztika szerint is csak valami hét utcája volt; mindössze pedig négyezren laktak benne. De azért megtörtént, hogy valami kíváncsi ur megkérdezt egy cailloni polgártársat:

— Nagy város ez a helység?

— Amaz persze a legáldottabb komolysággal felelte:

— De nagy ám.

— Aztán mennyien laknak benne.

A cailloni polgártárs egy pár pillanatig izdadt, azután csak kibökte:

— Már látom, hogy önt is befolyásolták a szomszéd Geleben. Amazok irigykednek ránk, hogy mi négyezerhuszan vagyunk, ők meg négyezernegyvenen... Persze, ön most ugratni akar... No, ha számban nem is, de egyébként néhány hét múlva mi fogunk vezetni.

— És pedig? — kérdezte a kíváncsi ur.
— Igéri, hogy nem mondja el Gele-

leben?

— A másik lelkesen megfogadta:

— Igérem!

— Nos — suttogta nagyfontosan a cailloni bácsi — márkí jó a városunkba. Az új ügyvéd.

— Ne mondja?

— Már ez így van.

— Eleven? És márkí?

— Lám, megmondtam előbb, hogy ön, felabajgatták ellenünk Geleben. Hiába. Mert, igenis, az új ügyvéd: márkí. Hiába pukkadt Gele...

II.

A polgármesternének piros volt a ruhája, az asztalterítője és az arca.

— Én még nem láttam ők.

A városi jegyző felesége, egy szerénytelenül terjedelmes hölgy, hamis visszhangként síogta:

— Én sem láttam ők.

Kipattantak a diadal rózsái a kerületi orvos zöldecske kis nejének az arcára:

— Én láttam.

— Doktorné, komolyan beszél?

Amaz ismét zöldecske lett, hogy a szavában, az ő szavában mertek kételkedni.

— De hölgyeim...

A sopánkodásra azonban nem volt ideje, mert amazok miként a mindent pusztító vihar, úgy roharták meg.

— Milyen az asszony? Magas? Alacsony? Vézna? Szőke? Barna? Hát a szeme? Hát ami a legfőbb, a ruhája? És a márkí? Az eleven márkí?... Az asszony lesz a nőgyelet elnöknője?...

A doktorné szegény fejecskeje belekábult a kérdésekre, amelyekre amugy sem tudott felelni, mert a kis hölgy egyszerűen nem mondott igazat. Annyit álmodott a márkíkkal, hogy már maga is elhitte, hogy látta őket. Pedig dehogyl...

III.

A polgármester urnak nagy volt a feje és mégis üres Méltóságának megfelelő komolysággal szólta oda az elég értelmetlen nézésű városi jegyzőnek?

— Tudja kérem, hogy ez fontos esemény?

— Hogyne, polgármester ur!

— Várjon csak, mi is a neve?

rátja a magyaroknak. Az a kéthárom magyar, aki már részesült abban a szerencsében, hogy pár szót válthatott a herceggel, ki több, mint husz év óta tagja a magyar törvényhozásnak s tizennegyedik éve, hogy trónörökös, azt mondja, hogy ebből egy szó sem igaz, sőt, hogy éppen a közfelfogásnak az ellenkezője igaz. — Ki terjesztette el mégis azt a hirt, mely a leendő királytól már eleve elidegeníti husz millió embernek a szívet? Az, a kinek létérdeke, hogy kölesönös bizalmatlanság legyen mindig az uralkodó család s népünk több, mint a fele között. Az az udvari eselszövés, az a százfejű hidra, amelynek bármennyiszer vágják is le a fejét: törzséből mindig ugyanolyan fejek nőnek. Nem elég, ha az udvarnál évről-évre megbukik egy-egy intrikus: ki kell dobni az egész eselszövő rendszert.

S amíg azt beszéljük, hogy ez a népek érdeke, addig nem sokat érünk el, mert a népek sohaja föl száll ugyan az égbe, de ritkán hat át a legfelsőbb és fenséges udvartartások kapuin. De mikor egyre sürűbben érzik maguk a családnak tagjai a láthatatlan hatalmaktól függő helyzetüknök szomorú voltát, amikor látják, hogy ma hermelinpalástban, holnap szanatóriumban ülnek, ma egy hadtest vezérkarának élén lovagolnak, holnap pedig rozzant bárkán szántják a tenger hullámain, részeg matrózokkal és a kalmárokkal vesződve, akkor már láthatjuk mi is, hogy dereng a jövő hajnala. Nem lehet messze a nap, amelyen majd nem a hadsereg és a láthatatlan udvari hatalom tartja lefoglalva, a közélet életető levegőjétől elzárva a királyi

hercegeket, hanem képzelt világukból ők is kilépnek az élet árjába s lesznek belőlük is, bár munkás, de szabad, egészséges és boldog emberek.

Néhány szó az esküdtbiróságról.

— okt. 7.

Néhány nap előtt történt, hogy a pestvidéki törvényszék esküdtbirósága felmentett egy legényt, aki maga is beismerte, hogy megölte az apját. Igaz, hogy ez az apa erőszakos, durva ember volt, aki a hozzátartozóit folyton ütötte-verte, szidalmakkal illette, különösen a legényre bánt mondhatni állatias módon. De aki, midőn egy ízben az öreg doronggal esett neki, hogy helyben hagyja, előrántotta a szándékosan készenlébe helyezett bicskát s azzal megölte bántalmazóját. Megölte az apját akkor, midőn az nyilván nem gyilkos szándékkal vetette magát rá, hanem azért, hogy alaposan helyben hagyja. A legény tehát túllépte a törvényben megállapított jogos önvédelem határát. A mentő tanúk, még az anya, az özvegy is igazolni igyekeztek a legényt s bebizonyították, hogy józan, becsületes lelkű ember a vádlott, de annál házsártosabb, rosszindulatúbb ember volt az öreg. A vádlottat a bíróság felmentette s az ember, aki az apját — bárhogy csürjük és csavarjuk s enyhítsük az ő dolgát — láb alól eltette, büntetés nélkül, teljesen rehabilitálva távozott az igazságszolgáltatás házából.

Ez a legény embert ölt s a emberölések között is a legsúlyosabbat követte el: az apját ölte meg. Túllépte a jogos önvédelem határát. Mégis büntetlen maradt. Az esküdtszék verdiktje úgy hangzott, hogy a vádlott bűnös ugyan az erős felindulásban elkövetett emberölésben, de viszont önvédelemből cselekedett. S a törvényszék —

mellettem oly társelnökösje lesz, mint a márkiné...

V.

— Valóban örvendünk, hogy le méltóztatott a városkánkba telepedni, — epekedett a polgármester.

Az ügyvéd szerényen meghajította magát:

— Ó kérem...

— A városnál, a választmányban is szükség van jó névre.

O, a „Tault“ nagyon egyszerű név.

— Az igaz. Hanem a de la Tault nem az. Különösen nem az, ha elébe még: márki is kerül.

— Hát ki az a de la Tault márki.

— Ki az? Ki az?... Hát ön...

— Tévedni tetszenek. Én csak egyszerű Tault vagyok.

— Csak egyszerű Tault?...

VI.

— Mikor lesz a nőegyleti választás?
— Minek? Holmi „Taultnék“ nem kel-
lenek oda. Fidoné!

VII.

— Polgármester ur, de la Tault márki urat egyhangulag választják meg. Már előkészítettem a talajt.

— No csak készítse vissza a talajt. Holmi „Taultok“ nem kellenek oda csak úgy egyszerűben. Előbb érdemelje ki az az ur a közbizalmat.

miután az ilyen verdiktek esetén fölmentést ír elő — fel is mentette a vádlottat.

Kérdjük most a bírák lelkiismeretét: csakugyan olyannak találták-e a vádlott cselekedetét, hogy azért nem jár neki büntetés? Csakugyan helyén valónak találták azt, hogy a vádlott megölte az apját, mert az rossz ember volt és durván bánt vele, sőt minduntalan bántalmazta. Meg szabad ezért ölni egy embert — egy apát? Nem érdemli meg az ilyen vádlott még a legenyhébb büntetést sem?

Nem hisszük, hogy mind eme kérdésekre a bírák lelkiismerete azt felelné, hogy az ítélet a jog és humanizmus, de főként a társadalmi rend és életbiztonság szempontjából helyes lenne. De azt felelnék többek között, hogy ők szigorúan a paragrafushoz tartották magukat, amely az előfordult esetben felmentést diktál.

Kérdjük: szabad-e ilyenkor rabszolga módra, szív és gondolkodás, kritika és észszerűség nélkül vakon alkalmazni azt a paragrafust, hogy az adott esetben egy égbekiáltó nonsenszt léteztet? Azt hisszük nem szabad. Nem igaz, hogy a bírót vasbilincsel köti a törvény, nem igaz, hogy a bírónak vaknak és siketnek kell lenni. Vannak esetek, melyekben a törvény paragrafusa nem fedi teljesen a cselekményt és ilyenkor kell előtérbe lépnie a bíró eszének és szívének. Ezt a bíró magasztos hívének nemcsak, hogy megengedi, de egyenesen kötelességgé teszi.

Ez a felmentés az esküdtszéki intézménynek Magyarországon való kiterjesztése óta nem az első olyan, mely méltó feltűnést, sőt felháborodást keltett a közvéleményben. Egyre másra mentik fel a vádlottakat, akiket a képzelhető legnagyobb bűnnel vádolnak. Gyilkossággal vagy emberöléssel. Igaz, számtalan mentő körülmény forgott fel az ilyen felmentési esetekben, de aki a nagy bünt elkövette anélkül, hogy erre a körülmények egyenesen kényszerítették volna, az csak nem ártatlan ember? Büntessék az ilyen egy-két hónapi fogsággal legalább, de büntessék! A kiontott embervér az égre kiált s kiáltását nem hallja meg a magyar törvény?

Mindezekből az következik, hogy ebben az irányban reformra szorul az esküdtszéki intézmény is, a büntető törvénykönyv is. Az ilyen verdiktek éppenséggel nem alkalmasak arra, hogy a legnagyobb büntettől, a gyilkosságtól elriasszák a bűnös hajlamu embereket.

SZINHAZ.

Heti műsor.

Péntek, okt. 7. Mikádó. (Operette). „C“ bérlet.

Szombat, okt. 8. Eleven ördög előszór.
Vasárnap, okt. 9. délután: Katalin. (Operette); este: Byzancz. (Dráma, előszór.)

Színmű Csokonairól. Már jeleztük, hogy Zilahi Gyula a debreczeni színház jövődi igazgatója 1000 koronás pályadíjat tűzött ki egy, a Csokonai életéből merített színmű, vagy vizjáték megírására.

Zilahi a pályázati feltételeket tegnap

— De la Tault.

— Ah, igen. Csudálatos, hogy kiment egy pillanatra a fejemből. Hisz történelmi név.

A jegyző rángyita, sőt értelmes óhajtott lenni és megkoczkáztatott egy kis történelmi megjegyzést.

Különösen a tizenhetedik században szerepeltek a de la Tault márki.

A tiszteletreméltó kövérségű polgármester nem akart lefogyni azzal, hogy még a fáját is törje, beleegyezett hát mindenbe:

— Ugy van, kiváltképp a tizenhetedik században. Tényleg kiváló család. Azt hiszem, ez az ága egy kicsit elszegényedett, de ez nem tesz semmit. Ügyvéd, hát tisztelességgel megkeresi a kenyerét s ami fő, márki. No, Gele egy kilométert fog ugrani, ha megtudja, hogy márki a mi ügyvédünk.

Csak úgy fűrdtek a lojális igenléstől a jegyző szeméi.

— Hanem a városi választmányba gyorsan be kell ám választatni de la Tault márki urat.

A másik szinte boldogan rebegte:

— Hogyne. Föltétlenül.

— Mert az ily név a reprezentációk alkalmával nagyon sokat jelent.

IV.

A polgármesterné olvajozott:

— Micsoda nagyuri teremtés!

Az esetlen kis jegyzőné majd hogy nem sirt a nagy lelkesedéstől:

— Büszkéek lehetünk reá!

— És büszke lehet a nőegylet is, hogy

küldötte meg Kovács József polgármesterhez. A pályázati hirdetés a következő: A debreczeni színháznak 1905. évi okt. 1. megnyitására előadásra kerülendő történelmi vígjáték vagy színmű megírására alábbi feltételekhez kötött pályázatot hirdetek:

1. A prózai pályázat megírandó darab Csokonai Vitéz Mihály személyét és korát lesz hivatva egy egész estét betöltendő vígjátékban vagy színműben színre vinni.

2. Az annak idején előkelő írókból megalakítandó bíráló bizottság által legjobbnak ítélt mű egy ezer korona díjat nyer.

3. A pályadíjat nyert színmű előadási joga a pályázatot hirdető színházaknak az igazgatása alá tartozó színházakra nézve biztosítottatik, a többi színházakra vonatkozólag más színházgatókkal szemben a szabad rendelkezési jog a szerzőt illeti meg.

4. A pályázatban díjesérettel kitüntetett legjobb művek előadási joga a 3. pontban érintett módon köttetik le, amennyiben ezen művek pályázatot hirdető igazgató által előadásra tüzetnének, szerző az első két előadás után tiszteletdíj a jövedelem 10, azaz tíz százalékát kapja, minden későbbi előadás után pedig a jövedelem 5 százalékát.

5. A pályázati határidő 1905. május elseje.

E határidőn túl beérkezett darabok figyelembe nem vétetnek.

6. A pályázati művek idegen irással írva, lapszámozva, bekötött könyv vagy füzet alakjában, jelítség levéllel ellátva a debreczeni törvényhatóság kebelében fenálló színiügyi bizottság elnökéhez czimezve küldendők be.

Zilahy Gyula,

ez a díj színi- és aradi nemzeti színház igazgatója.

— **Október 6 a színházban.** Egy alkalmi költemény, melyet Palágyi Lajos szavalt el, nagy hatással emlékeztette a szép számú közönséget az aradi gyásznapi szomorú évfordulójára. Ezzel a kegyelet le volt róva a dícső vértanuk iránt és a közönség csakhamar elfeledte, mert Gárdonyi vígjátékában: „Annuská”-ban gyönyörködött és mulatott. A szereplők közül különösen Szabó Irma aratott sikert még nyílt színen is.

Mikádó Erdekes reprize lesz ma este a színházban. Szullivan híres operettjét, Mikádót, melyet majdnem egy évtizede nem látott a debreczeni színpadon, eleveníti fel Makó Lajos. Az operett pazar kiállításban, új díszletekkel kerül színre. A fő női szerepeket Sugár Aranka, Rózsa Lili és Rományi Mária játsszák. Ez utóbbinak ma lesz egyszersmind bemutatkozása is.

Eleven ördög. A szerdáról elmaradt „Eleven ördög” című operett szombaton kerül színre. A czimszerepét Rózsa Lili fogja játszani.

Bizánc. Vasárnap este lesz a premierje Herczeg Ferenc legújabb 3 felvonásos színművének, a „Bizánc”-nak. A színmű először a Nemzeti Színházban került színre nagy sikerrel. „Bizánc” vasárnap esti premierjére az utalványjegyek nem lesznek érvényesek.

TARKASÁGOK.

Az ingyen fénykép.

Ismeretes már, hogy ha valaki 20 korona erejéig vásárol fehérneműt, vagy konyha-cukrot, arcképet megfesték életnagyságban — ingyen.

Karton Demeter (kézműáros, a puldon ül): Jó napot Profil ur! Készen vannak a képek?

Profil (leuge öltözötű, festői alak): Alázatosszolgája, jó napot kívánok. Igenis egytől-egyig mind készen van, illetve enge-

delmet kérek, a Fortélyossy ő nagysága orrából hiányzik egy darab. Az igazat bevallva édes Karton ur, egy árva fillérem sinesen, s a krétám ép akkor fogyott el, mikor már ő nagysága bal orra lika volt hátra csupán.

Karton: (kitörő dühvel): Profil ur! Ön már tulságig viszi. Tovább már igazán nem tudom, hogy jó indulatommal visszajeljen. (Egyik segédjéhez fordulva) — Gondolja Kanavász ur, most is javítottam ennek a szerencsétlen embernek. Addig festett egy hatvan centis képet harminczkét fillérért, s én magamtól, saját jó szántamból, tegnap óta fizetek harminczkilencz és fél fillért, (Profilhoz.) — Uram! ha nem nézném, hogy tizenegy gyermek atyja, Isten bizony más festőhöz fordulnék. Nézze ezt a levélhalmazt. Ajánlat. Kaptam ajánlatot 18 fillérré.

Profil: Képtelenség... hiszen a suszter egy flekket 50 fillérért csinál...

Karton (állati dühvel): Hogy meri ön magát egy suszterhez hasonlítani? Hiszen ön csak egy piktor, (gunyosan) Profil ur, nem kell olyan büszke lenni a művészetére. Ma már nem élünk meg a művészetből, barátom. Szavamra, kár volt önnek festőnek lenni. De különben nem sajnálom önt, mert végtelenül könnyelmű. Én nem fizetek magának minden képért harminczkilencz és fél fillért. Elkészít egy képet tegyük fel három nap alatt... és lássák segéd urak, szüntelenül az éhenhalással van megakadva.

Profil (sirva): Nagyon szépen kérem Karton ur, kölesönözzön nekem négy fillért.

Karton: Négy fillért? — Mire kell az önnek?

Profil (sóhajtván): Kötelet akarok vásárolni.

Családi dráma.

A brutális férj áldozata.

— Saját tudósítónktól. —

Megható családi dráma játszódott le tegnap délelőtt tizenegy óra tájban Aradon, a Fejsze-utca 15. számú házban. Egy fiatal, alig huszonöt esztendőss asszony, marólguggal akart véget vetni életének, amelyet férje brutális bánásmódja tett rá nézve elviselhetetlenné. A családi dráma áldozata most a kórházban fekszik, ahová eszméletlen állapotban szállították be. A tragikus eset előzményeit a következőkben ismertetjük:

Braun Ferenc aradi napszámos három évvel ezelőtt egybekelt Klein Erzsébettel. Házasságuk már az első hónapokban boldogtalan volt, örökös czivakodás, perpatvar ütött tanyát a fiatal hitvestársak családi fészékében. Az asszony már több ízben kénytelen volt elhagyni a férjét, de Braun mindannyiszor rábirta a visszatérésre nejét, miután erős fogadalmat tett, hogy ezután jól bánik majd vele. Fogadkozását azonban nem váltotta be, egy-két napig a felesége visszatérése után valahogy csak uralkodott veszekedős természetén, de tovább már nem tudta megtagadni azt. Sőt az utóbbi időben, csak-hogy boszuságot szerezzen nejének, kitiltotta házából anyósát, meg a sógorát, akik között háztartáson éltek a fiatalokkal.

Az asszony túrt, bár sokat szenvedett. Gondolta, hogy majd csak megembereli magát a férje és remélt egy jobb sorsban. Az

ember azonban nem változott meg. Örökösön czivódott a feleségével s különösen olyankor esapott lármát, amikor előbb tért haza a munkából, mint neje, aki uri házakba járt takarítani, hogy a saját keresményével segítsen urának szükségleteik előteremtésében. Ez az eset ismétlődött meg tegnap is. Braun módfolott boszus lett az est, mikor lakására térve nem találta otthon a feleségét. Ektelen haragra lobbant, mert neje nem készített be neki mosdóvizet s mikor az asszony hazajött, káromkodva korholta emiatt. Braunné csöndesen odaszólt neki:

— Hát olyan nagy dolog az a mosdóviz? Neked talán nehezebbre esik a laborba vizet hozni? Hiszen tudhatod, hogy dolgozom, ha nem vagyok itthon, most is dolgozól jövök.

A férj erre oly dühös lett, hogy erősen az asztalhoz csapta a vizes kancsót s a kezében maradt cserépdarabot a felesége fejéhez vágta. A különben is érzékeny asszonyt most már végképen elkeserítette férjének durva bánásmódja s ekkor érlelődött meg benne hogy elpusztítja magát. Másnap délelőtt akarta végrehajtani tervét.

Mikor egyedül maradt a házban, átment a szomszéd boltba s két fillérért szódát vásárolt. A szódát vízbe áztatta s megitta. Kis idő múlva eljött hozzá az édes anyja, aki kétségbeesve látta, hogy mi történt a leányával. Rögtön elfutott Brück Gyula dr. kerületi orvosért, aki a szerencsétlen asszonyt ellátta az első orvosi segélyvel, majd telefonon értesítette az esetről a rendőrséget. Rimanóczy Zsigmond rendőrtiszt mentőkocsin a kórházba szállította az életunt asszonyt. Braun Ferencné egész napon át eszméletlenül feküdt és csak az esti órákban tért magához. Hat óra tájban hallgatta ki Rimanóczy rendőrtiszt, aki előtt kijelentette, hogy ha fölgyógyul is, soha többé nem tér vissza a férjéhez.

NAPI HIREK.

— **Mikor lesz a közgyűlés.** Domahidy Elemér főispán már megállapította az e hóban tartandó közgyűlés határnapját. A közgyűlést a főispán e hó 13-ára, csütörtökre tűzte ki.

— **A városkészenjáról.** Vecsey Imre főjegyző szabadságáról hazaérkezett s elfoglalta hivatalát. Tóth Emil dr. jegyző szintén megkezdte hivatalos működését.

— **A vármegyei közigazgatási bizottság** e hó 10-én a vármegyei háza nagytermében Domahidy Elemér főispán elnöklésével ülést tart.

— **Kishivatalnokok kérelme.** A 650 forintos fizetésű, családos kishivatalnokok a következő kérelmet intézték a városi tanácshoz: Tekintetes Tanács! Rendkívüli esetek mindig voltak és lesznek. Ilyen rendkívüli eset a mostani szigorú drágaság. — Ma az élelmi cikkek oly feleségázott árák mellett értékesíttetnek, hogy egy 650 forintos fizetésű 7-8 tagból álló kishivatalnok csakugyan kétségbeeshetik, hogy mi módon tartsa fenn magát anélkül, hogy a becsületes utról le ne térjen. Ezen rendkívüli idők terhéért, habár azt könnyebben képesek viselni — hiszszük, hogy a Tekintetes Tanács tagjai is érzik. — De sujtja ez mást, az ország területén működő egyházi és világi testületek, hatóságok kis javadalmazásu tisztviselőit is, — panaszos hangok merülvén fel, hol itt, hol amott. Mi is, Debreczen szab. kir. város segéd- és kezelő-személyzetéhez tartozó esa-

lados irnokai, amidőn ezen nehéz idő rand-
kivüli terheivel már-már csaknem leroska-
dunk, azzal a tiszteletteljes kéréssel járunk
a Tökintetes városi Tanács elé, hogy alul-
írottak részére, kik mindannyian nagy esa-
ládu emberek vagyunk ezen rendkívüli idő-
höz mérten, a tisztességes megélhetés
biztosítására bizonyos összegű fizetési pót-
lókat, mint azt más hatóságok tették hason-
rangú családos segéd-személyzetükkel, — a
tökintetes törvényhatósági bizottsági köz-
gyűlésnél kieszközölni méltóztatásuk. Mi
pedig ígérjük, hogy az eddigi becsülettel
eltöltött időnk hátralevő részében ezen meg-
élhetőségünket biztosító jótéteményért hatvá-
nyozott igyekezetekkel fogunk munkálkodni a
tökintetes Tanács — által termékenyítő
tett közigazgatás mezején. Kérésüket a ta-
nács legközelebb tárgyalja.

— **A közgyűlés előkészítése.** Hol-
nap délelőtt 10 órakor a városházán Dima-
hidy Elemér főispán elnöklésével teljes
tanácsülés lesz, melyen a közgyűlés tárgyait
készítik elő.

— **A takarmányhiány és a
debreczeni gazdák.** A földmivelés-
ügyi miniszter a debreczeni gazdasági
egyesületnek megküldötte azoknak a gaz-
dáknak a névjegyzékét, kik állatokat tel-
letetésre elfogadni hajlandók. A megyé-
ből Egyekről, Földesről és Mikepécsről
jelentkeztek gazdák. Ez ügyben bővebb
értesítés szerezhető a gazdasági egyesület
titkari hivatalában.

— **Selejtezés a szegényházban.** A
városi szegényházban a számvétség köz-
benjöttével ma délelőtt ejtették meg a fel-
szerelési tárgyak selejtezését. A kiselejtezt
tárgyakat elárverezik.

— **Apagyilkos fiu.** Tenkei tu-
dósítónk megdöbbenő, véres dráma
hírét jelenti. Egy elvetemedett le-
gény gyilkos szándékkal támadt az
édesapjára. Az efféle falusi drámák
rugója mi volna más, mint a juss?
Az öreg Matyuka Koszta, akinek
Feketetón van kis telke, háza, vén
fejvel másodszer házasodott. Tógyer,
a legény fia, meg a menyecske
lánya váltig ellene voltak a szán-
dékának, de az öreg ember mégis
csak meghozta az új asszonyt a
házhoz. Azóta felfordult minden. A
czivakodás, verekedés mindenna-
pos volt a portán s az öreg végre
is megunt a herce-hurczát s miye
volt, kis jószágát ráiratta az asszo-
nyára. Ettől a naptól fogva Tógyer
eiköltözött a házból és ugylátszik
bosszút forralt az apja ellen s vég-
zetes tervét végre is hajtotta. Ma-
tyuka Koszta pedig fáért járt tegnap
Karaszóra s délután ott találták az
országuton átlótt mellet, vérében fet-
rengve. A sebesültet szekéren vitték
be Tenkére, ahol Wallerstein dr.
körorvos nyújtott neki segélyt. A
csendőrök kihallgatták az öreg em-
bert, aki azt mondta, hogy az er-
dőszelén rálesett a fia és vadász-
fegyverével rája lőtt. A gyilkos
fiut, aki gaztette után elbujdosott,
a csendőrök kézrekerítették. Ma-
tyuka Koszta haldoklik.

— **A mesemondás jövedelme.** A
városháza kis tanácstermében tegnap gyűlt
össze a mesemondó Pósa esték rendező
bizottsága, melynek Oláh Károly városi
tanácsos bemutatta a mesemondás bevéte-
leinek eiszámolását. E szerint a két estén
összesen 1389 korona folyt be. A kiadás

295 korona 96 fillér volt. Igy tebát a tiszta
jövedelem 1903 korona és 4 fillér, amiből
a szegedi Dankó szoborra és a debreczeni
siketnőmákat gyámolító egyesület javára
egyenként 546 korona 52 fillér jut.

— **A bevonuló önkéntesek.** Az
egyéves önkéntesnek kétszer nyit az öröm
virága egy esztendőben. Mikor még nem
lépte át a kaszárnya küszöbét és a mi-
kor nem lépi át többé. Szegény fiu! mint
ragyog az arca a büszkeségtől, milyen
ittasult az örömtől, hogy vadonatúj, fess
egyenruhájában mutatkozhatik leány is-
merősei előtt. De hamar vége az ébren-
való álmodozásnak. Jön a koránkelés, pe-
dig de szeretne még nyujtózni. Jönnek
a gyakorlatok. A káplár ordit, mintha
nyuzná a bőrét, ha nem megy úgy a
guggolás, ahogy elő van írva. A kirukko-
lás a placczra s délig talpon lenni, a
ruhapucolás, parancsosztogás, szóval
gondoskodva egész napra, hogy az önkén-
tes urak ne unják magukat. Este ugy
kifáradnak, pedig szeretnének menni kor-
zózni, karizálni, billiárdozni, ha vinné a
lába. De nem vízi ám, sőt még négy
kézláb se tudna menni, úgy oda van az
egész napi abrikolás miatt. Lefekszik s
mélyen, keservesen gondol a szép időre,
mikor még nem vonult be a — lak-
tanyába.

— **A debreczeni orvos gyógyse-
részt egylet** folyó hó 8-án d. u. 5 órakor
egyleti helyiségében tudományos ülést tart.
Tárgya: dr. Brunner Lajos előadása „Az
adenoid vegetációkról“.

— **Állatkiviteli részvénytársaság.**
Néhány nagybirtokos és kereskedő életre-
való tervvel foglalkozik hetek óta. Arról
van szó, hogy az új kereskedelmi szerző-
désekben kétségkívül érvényre jutó egész-
ségügyi rendszabályok alaposan bevágnák
utját állatkivitelünknek s ezt akarják vala-
milyen uton módon kiparizolni. A terv az,
hogy a kormány hathatós támogatásával
állatkiviteli és értékesítő szövetkezetet ala-
kítsanak, mely azután úgy az előirt állat-
egészségügyi intézkedéseket, mint a kivi-
teléssel és általában az értékesítéssel összefüggő
teendőket egyöntetű elvek szerint kezelvén,
sokkal kevésbbé lenne kitéve a külállamok
vexaturáinak, mintha egyes gazda vagy
kereskedő maga intézné az exportot. Az
alapítók erősen reménykednek a kormány
messzemenő támogatásában, amit, ha tény-
leg sikerül megnyerniök, a szövetkezet meg
is alakul.

— **Balla Károly halála.** Az
aradi gyásznapi 55-ik évfordulója napján
hunytá örök álmra szemét: Bátsi Balla
Károly, ki a szabadságharcot mint hon-
védhadnagy küzdötte végig. Több esa-
tában vett részt, a többek közt a bra-
nyaiszki híres ütközetben. Balla Károly
rendkívül sokoldalú és érdekes ember
volt. Az irodalom terén is működött, mint
a Debreczen—Nagyvárad Értesítő szer-
kesztője. E lap tárca rovatában jelentek
meg szép tárczái és kitűnő fordításai.
Balla Károly édes apja volt az alapítója
a közelmúltban megszűnt legrégebb ma-
gyar lapnak a D. N. É.-nek. Az öreg ur
még nem régen is küldözgetett csipős,
szatirikus verseket az élclapoknak. —
Ezermesterkedései között nagy elősze-
rettel kultiválta a fametszést. —
Művészi dolgokat produkált ezen a téren.
Igy a város kiadásában megjelenő Debre-
czeni Képes Kalendárium művészi czimlap-
ját a Komlóssy Arthur akkori városi fő-
jegyző felkérése folytán ő készítette. A

gyászeset alkalmából a család a következő
gyászjelentést adta ki:

Bánatos szívvél tudatjuk felejthetetlen
jó apánk, anyósunk, nagyapánk és rokonok
Bátsi Balla Károly kataszteri hivatalnok,
1848—49-iki honvéd hadnagynak folyó hó
6-án, este 9 órakor életének 74-ik évében
történt csendes elhunytát. Kedves halottunk
földi részei folyó hó 8-án délután 2 órakor
fongak a Szent-Anna-utcai 28-ik számú
háztól az ev. ref. egyház szertartása szerinti
rövid ima után a Kossuth utcai sarkert-
ben lévő családi sírboltba elhelyeztetni. —
Debreczen, 1904 október 7. Gyermekei:
Iren és férje P. Nagy Árpád, Karolina és
férje Lengyel Sándor, Iren, Károly és neje
Kolonics Kornélia, Szeréna. — Sógorai:
Klimó Agoston és családja Klimó Mihály
és családja, Klimó Sándor, Klimó Lajos és
neje. Unokái: P. Nagy Sándor, Iren, Árpád,
Erzsébet és Eugénia, Lengyel Palika, Edit
és Alia. Bátsi Balla Iren, Kornélia és
Irma.

— **A debreczeni állami főreál-
iskola kirándulása.** Szép módon adott
kifejezést hazafias érzelmének október 6-án
a főreáliskola tanuló ifjúsága és tanári
kara. Ugyanis a felsőbb osztályok dr. Hor-
vay Róbert és csebi Pogány Kornél ta-
nárok vezetése mellett kivonultak a boszu-
pályii országuton levő honvéd sírhoz, ahol
állítólag Szarka 48-iki honvéd hadnagy
alussza örök álmait. Pogány Kornél tanár
lelkes szavakban magasztalta az októberi
gyásznapi martirjainak soha nem hervadható
érdemeit és inté az ifjúságot, hogy kövesse
a lángoló honszerelmeben a nagyok példáját.
Ezután dr. Horvay Róbert szép beszéd ki-
sérétében két tölgy koszorút helyezett az
emlék-kőre. Azután az ifjúság a „Hymnusz“
énekelte; majd Berger Béla VI. o. t. sza-
valta Frank Ernőnek ezen alkalomra írt
„Október hatodikán“ cz. ódáját nagy ha-
tással. S végül Papp József VII. o. t.
szavallata zárta be a lélekiemelő ünnepélyt.
Délután 3 órakor a faneikái romok láto-
gatására indult a kirándulók lelkes csapata
s este fél 7 órakor hangos énekező mellet
tért vissza a városba.

— **Szállítás a hadsereg részére.** A
budapesti I. honvéd kerületbeli állomásokon
elhelyezett honvédszapatok (intézetek) szá-
mára 1905. évi január hó 1-től 1905. évi
december hó 31-ig terjedő időtartam alatt
szükséges zab szállításának biztosítása végett
az alább részletesen kitűntetett állomásokon
kizárólag zárt irásbeli ajánlatok útján ver-
senytárgyalás fog tartatni. A biztosítási tár-
gyalás tartatik: 1904. október 11-én Kun-
félegyházán, Debreczenben a (zilahi állomás
részére is) 17-én, Kecskeméten 21-én és
Nagyváradon október 24-én délelőtt 10 óra-
kor. A teljes szövegű hirdetmény, valamint
a szállítási feltételek füzete az I. honvéd
kerületi parancsnokság hadbiztosi osztályá-
ban: a budapesti 1, a debreczeni 3, a nagy-
várad 4. honvéd gyalogezred, valamint a
budapesti 1. s a debreczeni 2. honvéd hu-
szárezred kezelőbizottsági irodájában, végül
a kunfélegyházai, zilahi és kecskeméti hon-
véd állomásparancsnokságnál betekintethetők
s a nyomtatott szállítási feltételek füzete
ugyanott példányonként 16 fillért megse-
rezhetők. A szállítás iránt érdeklődők figye-
lmeztetnek, hogy az esetleg benyújtandó
ajánlataikat csakis a teljes szövegű hirtet-
ményen közölt mintának pontos betartása-
val szerkesszék.

— **Vértanuk emlékünnepe.** A deb-
reczeni állami főreáliskola „Petőfi“ önképző-
köre folyó hó 8-án szombatn d. u. 2 óra-
kor áidoz az aradi vértanuk emlékének a
következő műsorral: 1. Megnyitó beszéd,
tartja Spitzer Sándor VIII. o. t., elnök. 2.
„Október 6-án“, írta Frank Ernő, szavallja

Berger Bóla VI. o. t. 3. Értekezés, irta és felolvassa Kemény Ferencz VIII. o. t. 4. „Október 6.” Irta Abrányi Emil, szavalja Goldstein Jenő VIII. o. t. 5. „Október 6.” Irta Dömény József, szavalja Papp József VII. o. t.

— **Fordulat Lujza hercegnő ügyében.** Koburg Lujza hercegnő ügyében jelentős fordulat történt. A bécsi főudvarmesterei hivatal tegnaptól keltezett elhatározásával elrendelte Lujza hercegnő elméleti állapotának megvizsgálását s e hó 8 ára dr. Feistmantolt, a hercegnő gondnokát s dr. Bachrachot, Koburg Fülöp jogtanácsosát tárgyalásra idézte meg, hogy a vizsgálat részleteit megállapítsák. — A tárgyalásra meghívták dr. Stimmert is, Koburg hercegnő ügyvédjét. Most már csak az a kérdés, vajjon a hercegnő éhajtása szerint állítják össze az orvosi bizottságot, amely hivatalosan a hercegnő elméleti állapota felől véleményt mondani. Minden jel arra mutat, hogy a hercegnő kívánságát tiszteletben fogják tartani, nem is képzelhetik másképen, mert hiszen különben az egész vizsgálat tényleg csak komédia színében tűnnék fel. Egyes lapok Lujza hercegnő ügyével kapcsolatban azt írták, hogy a hercegnő dolgát Polónyi Géza a Ház 11-iki ülésében napirend előtti felszólalás alakjában szóvá akérja tenni. Ezzel szemben a legilletékesebb helyről arról értesítenek bennünket, hogy az a hír, mintha Polónyi Géza Lujza hercegnő ügyét a függetlenségi párt értekezlete elé vinni, vagy a képviselőházban szóba hozni szándékoznék, elejétől végig valótlan.

— **Az öngyilkosok családja.** Nagyváradon egy asszony megölte magát. Nőknél nem éppen szokásos módon, revolverrel oltotta ki az életét. Hogy miért szánta magát halálra, azt a levele mondja el. — De úgy látszik, végzetes örökséget cipelt magával egy életen át. Az apja is öngyilkos volt, a nővére is kereste a halált. Oláh Andrásné szül. Kalla Erzsébet néhány hónap óta Kelenföld városi irodaigazgatójánál volt szolgálatban. Az urától elválva élt s így került szolgálatba. Tegnapi e piacra küldték s megrakott kosárral igyekezett haza. Utközben azonban meggondolhatta a dolgot és végrehajtotta, úgy látszik, régi szándékát. Oláh Andrásné a Szent László-téren odahúzódott az épülő gör. kath. püspöki palota elé, elhelyezkedett egy téglagarmadán és mellbe lötte magát. A szerencsétlen asszony véresen, hörögve terült el a földön. A piac népe rémülten sietett segítségére, de már hiába. Veres György rendőrőrmester az öngyilkost beszállította a kórházba, ahol ki-szenvedett. A szegény asszony egy levelet és egy takarékbetétit könyvet hagyott hátra. A levél Istvánffy István városi aljegyzőnek szólt s a temetés iránt intézkedik. Tettének okául azt említi, hogy az urától elvált s ezért unta meg az életét. A takarékpénztári könyvbe 772 korona betét van bejegyezve. A szerencsétlen asszony rövid idő alatt három revolvert is vásárolt s úgy látszik, a legújabbat tartotta alkalmasnak arra, hogy vele megölje magát. — Érdekes, hogy Oláhnénak egy menyecske testvére tavaly hasonló módon akarta elpusztítani az életét. A fiatal asszony az utózn rálesett az urára, aki elkergette, könyörgött neki, hogy fogadja vissza, de a férj elutasította, mire az asszony nyílt utcán mellbe lötte magát, azonban fölépült a sebéből.

— **Gondnokság.** A debreczeni kir. törvényszék Kállay Sándor vagyonos, hajdunánási lakost gondnokság alá helyezte.

— **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme** Piac-utca 44., dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.

Svéd torna órák e hó 16-án kezdődnek, s naponként d. u. 4-6 ig tartattnak. Vészegény rosszul fejlett gyermekeknek. Dr. Szász Adolf orvosnát Széchenyi u. 1. sz.

Gróf Dégenfeld Imre idegbaja.

Saját tudósítónktól.

— október 7.

Egy előkelő sportférfit, gróf Dégenfeld Imre téglási birtokost, a Lovaregylet igazgatósági tagját a rákospalotai Niedermann-féle magán-szanatóriumban helyezték el.

A fiatal gróf ismert alakja a budapesti előkelő társaságnak s a leggazdagabb sportférfiak egyike. Az idei versenyekben az ő lovai nyerték a legtöbb díjat. Ismerősei szeretetreméltó, kedves embernek mondják, kinek viselkedése semmi abnormitást sem mutatott.

Az utóbbi időben sokat betegeskedett s egy hivatalos turfhir épp ma közli, hogy egyik lovát, a Totalizátor handicap favoritját a tulajdonos betegsége miatt a versenytől törölték.

A Niedermann-féle sanatórium, amelyben a fiatal gróft elhelyezték, csak nemrég épült Rákospalotán. Élén dr. Niedermann Gyula áll, ki néhány év előtt a lipótmezei tébolyda igazgatója volt. Niedermann ma tudatta a pestvidéki törvényszéknél, hogy Dégenfeld gróft, mint elmebajost a sanatóriumba felvette.

A pestvidéki törvényszék elnöke, Seyfried József az 1876. VI. törvénycikk értelmében azonnal megindította a hivatalos eljárást. A nevezett cikk abban az esetben, ha valakit elmebaj címén magánintézetbe vesznek fel, azt rendeli, hogy a törvényszék szakértőkkel megvizsgálta a beteg elmeállapotát. Csak ha ez megtörténik s a bírósági szakértők elmebajosnak jelentik, akkor intézkedik a törvényszék gondnok kinevezése iránt. Az állami tébolydában elhelyezettek csak a család külön kívánságára vizsgáltatják felül szakértőkkel.

A hivatalos vizsgálat a jelen ügyben holnap délelőtt fog történni. A törvényszék kiküldötte három előkelő pszikiáterrel megy ki Rákospalotára, hogy a gróf elméleti állapotát megvizsgálja. Ez a vizsgálat esetleg napokig, hetekig eltart. Ha az orvosszakértők a gróft épelméjűnek találják, akkor a törvényszék hivatalból intézkedik, hogy a sanatóriumot elhagyja, illetőleg, hogy ott ne mint elmebajost kezeljék.

Az kétségtelen, hogy a gróf az utolsó időben sokat betegeskedett s a betegséggel járó fájdalmak ellen morfiomot szedett. Lehet, hogy épp ez rendítette meg idegszervét olyan nagy mértékben, hogy a család szükségesnek látta a sanatóriumban való elhelyezést.

A grófnak különben a művészi világban is ismert neve van egy eljegyzési hír révén. Sokat emlegették ugyanis, hogy már legközelebb oltárhoz vezet egy előkelő művésznőt.

Az elhelyezés külső scenáriuma min-

den mozgalmasság nélkül történt. A fiatal gróf teljesen passzív viselkedett. A legközelebbi napok fogják eldönteni, hogy kétségtelen idegbaja milyen természetű.

TÁVIRATOK.

(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Emlékelem Thaly Kálmánnak.

Budapest, október 6. A Thaly Kálmán tiszteletére készült emlékéremet e hó 10 én adják át a képviselőházban. Az emlékéremet az első ülés után az elnöki fogadóteremben nyújtják át Thaly Kálmánnak.

Visszaélés a pénzügyminiszteriumban.

Budapest, okt. 7. Az a hír, hogy a pénzügyminiszteriumban az okmánybélyegek kezelésénél nagyobb mérvű visszaélések történtek volna — a félhivatalos jelentése szerint — valótlan.

Nagy színházegés.

Bázelből jelentik, hogy a városi színház belsejében ma reggel 4 órakor tűz ütött ki. A színház melletti nagy épület is veszedelemben forgott. A színház belseje leégett; az oltási munkálatoknál több tűzoltó súlyosan megsebesült.

Orosz-japán háború.

Liaojangból, Kuroki főhadiszárlásáról jelentik, hogy az oroszok balszárnya nagy tevékenységet fejt ki. — Az oroszok megerősítéseket nyernek. A japán gyalogcsapatok egy szakasza északon ellenségre bukkant.

Csifuból jelentik, hogy a japánoknak e hó 4-én **nem sikerült a Takusan erődöt az oroszoktól visszafogalni.** A kínaiak díjtalanul dolgoznak és a munkájukért csak élelmezést kapnak.

Szöulból jelentik: **Az oroszoknak Koreába való bevonulása határozott alakot ölt.** A japánok a helyőrségeket megerősítették. Az orosz haderőben mindenféle fegyvernem képviselve van.

Budapesti árutözsde.

Készáru: esendes.

— okt. 7

Buza őszre	10 19—
Buza tavaszra	10 62—
Rozs őszre	7 52—7 53
Rozs tavaszra	7 95—7 96
Tengeri őszre	7 51—7 52
Zab	6 88—6 90
Arpa	7 29—7 30

VEGYES HIREK.

* **Rejtélyes halál.** Rejtélyes haláleset tartja most izgatottságban Ernész-háza község lakosságát. Szombaton déli-élt történt ugyanis, hogy Fischer Mihály ottani földmives, kit mint veszedő, házastárs természetű embert ismernek a faluban, összeveszett Schüpfer József asztalossal, akivel egy házban lakott. Szóváltás közben azután Fischer caltát ragadott a kezébe amelylyel le akarta ütni ellenfelét, de ez megakadályozta őt szándékában s kacsavarta a dühös ember kezéből a veszedelmes eszközt. Fischer azonban nem hagyta annyiban a colgot, hanem ismét du akadni kezdett Schüpferrel s mivel kissé ittas is volt, Schüpfer allitása szerint megbotlott valamiben s oly szerencsétlenül esett el, hogy összezuza a koponyáját s meghalt. A boncolás alkalmával dr. Malowski Béla törvényszéki orvos és dr. Neumann N. községi orvos konstatáltak, hogy a halált koponyacsonttörés okozta. A kir. ügyészség a rejtélyes ügyben megindította a nyomozást.

* **Kivándorlók torlódása Fiumében.** Fiumében annyi most a kivándorló, hogy nem képesek őket elhelyezni addig, míg hajóra szállhatnak. A polgármester a belügyminiszterhez fordult, táviratilag azt kérvén, hogy a körülbelül három-ezer kivándorló az éjt az államvasutak üres kocsijaiban tölthesse. Ime, a Tisza-kormány működésének eddigi egyetlen eredménye. Megvan a Cunard-Line szerződés — és szaporodnak a kivándorlók.

* **A telefon és az éjjeli lumpok.** Kolozsvárott az éjszakai mutatások miatt mozgásba jött a hivatalos posta- és telefon apparátus. A kincses városban úgy látszik, ezekben az inséges időben sem igen busulnak a világ folyásán, mert az ottani postai igazgatóság ma kénytelen volt a következő kommunikációt adni ki ellenük:

A kolozsvári postai igazgatóság értesíti a közönséget, hogy éjjel, vagyis este 8 órától reggen 8 óráig, a telefonösszeköttetést csak rendkívül fontos esetekben: tűz és bal esetekben, valamint a hírlapi szolgálat érdekében lehet kérni. Ez az intézkedés azért vált szükségessé, mert éjjelenként többnyire — a mulató társaságok a szolgálatot teljesítő központi alkalmazottat nagyon sokszor csongették föl kapcsolásért jelentéktelen ügyekben, sokszor pedig tréfából is. Ilyenkor a sürgős esetekben kért kapcsolásokat nem tudta a központi alkalmazott kívánatos gyorsasággal éppen ezek miatt a nagyszámú jelentkezők miatt elvégezni.

* **Ellopott 20 ezer kor-nás takarékpénztári könyv.** Spevák Károly temesvári kereskedő tegnap látogatóba ment sógorához, Wollner Antalhoz, aki az Erzsébetvárosban a Helvét-utca 20. számú házban lakik. Spevák egy kis bőrtáskát hozott magával, melyben 560 korona kézpénz és több értékpapír volt. A két sógor délután eltávoztak hazáról és mikor este hazajöttek és Spevák a pénzt ki akarta venni a táskából, megdöbbenve vette észre, hogy a pénz hiányzik. Az egyik szekrény is fel volt törve, melyből Wollner 20,000 koronás takarékpénztári könyvecskéje eltűnt. Azonnal jelenést tettek az esetről a rendőrségnél, mely széles körű nyomozást indított meg. Az ügyben két favágera irányul, kik azonban mindent tagadnak. A nyomozás folyik.

* **Elfogott pénzhamisító banda.** Ujvidéki tudósítónk írja: A sirkopolyai vásáron a gyakori esendőrörnek föltűnt Koszta Tasarin kácsfai (Baranya megye) lakos gyanus viselkedésével, kit midőn megmotozott egy 5 koronás pénznek öntéséhez alkalmas mintát talált nála. Vallatáskor azt adta elő, hogy ő a mintát Sárkányácz Ljubomir falubelijétől vette. A megindult nyomozás során kihallgatott Sárkányácz pedig azt vallotta, hogy ő meg Pilicsánszky Dusan ujvidéki szabótól vette a mintát 3000 koronáért. Erre Pilicsánszkyt az ujvidéki rendőrség maga elé citálta, ki meg úgy adta elő a dolgot, hogy ő Sárkányácznak eladott ugyan alkalmas anyagot egy ezresért, de bizony ő az ezer koronát elmu-atta, az eladott anyagot azonban nem szállította. A rendőrség Pilicsánszkyt átkísérte az ügyészséghez a további eljárás folytatása végett.

— **Amatőr otthon.** Érdekes ujítás. Azon tisztelt amatőrök, kik a Schwartz féle üzletben fedezik fényképészeti cikkek szükségleteit, teljesen díjtalanul használhatják a volt Balkányi-féle műtermet, Piac-utca 81. szám, akár felvételle, akár bármilyen fényképészeti munkára, hol egy tanult fényképész áll rendelkezésükre, valamint egy kitűnő nagyító gép.

Magyar iparpártoló kiállítás és vásár.

— október 7.

A gróf Csáky Albinné vezetése alatt álló általános közjótékonyági egyesület Budapesten, a IV. kerületi királyi bérpalotában Magyar iparpártolókiállítást és vásárt rendez.

A kiállítás célja magyar iparcikkek bemutatása és eladása 1904. okt. hó 15-től 1905. január végéig.

A kiállítók részvételi és térdiját nem fizetnek, csupán az eladott áruk után tartoznak előre meghatározandó jutalékok átengedni.

Az egyesület hasznos szolgálatot vél teljesíteni ezen kiállítás rendezése által a magyar iparnak, amennyiben csakis magyar gyártmányokat fogad el, s különösen honi ipari speciálitásokat óhajt kiállítani.

Az érdeklődés fokozása és honi ipari gyártás bemutatása végett megengedi, sőt kívánatosnak tartja, hogy egyes iparcikkek a kiállítás helyiségeiben, a közönség szemeláttára gyártassanak, illetőleg összeállítsanak. E célra villamos hajtóerőre berendezett kisebb gépeknek helyet ad.

A kiállítással megbízott ügyvezetőség az eladást és a közönség kalauzolását saját közegeivel végezteti, de feljogosítja kiállítókat, hogy saját megbízottaikat kirendeljék a kiállításba. Az Egyesület ugyanezen idő alatt tárgysorsjátékot rendez, melynek nyemérényei a kiállítás tárgyaiból fognak megvásároltatni.

Tekintve a kifejtendő nagy reklámot és a karácsonyi vásárt, valamint a tárgysorsjátékot, kétségtelen, hogy ezen kiállításban való részvétel minden egyes kiállítóknak jelentékeny erkölcsi és anyagi hasznára fog szolgálni.

Közelebbi értesítést ad: A Magyar Iparpártoló Kiállítás ideiglenes irodája: Budapest, VI. Kmetty-utca 18. szám.

Szabadalmazás derüre-borura.

— október 6.

Szakkörökben élénk megbeszélés tárgya most az a könnyedség, amelylyel egyes

államok szabadalmi hivatalai mindenféle lim-lomra osztogatják a szabadalmakat még akkor is, ha azt a tárgyat, amelyre a szabadalmi oltalmat kéri valaki, a szabadalom megadhatását megszavazó szabadalmi hivatali közeg a saját maga háztartásában talán számos éven keresztül használja, tehát annak nem új voltát enmaga akár esküvel is bizonyíthatná.

Nemkevésbé megfigyelés tárgyát képezik a szabadalmak megadása alapjául szolgáló műszaki leírások, amelyekben sokszor csak úgy hemzsegnek a legképtelenebb állítások, valamint az egyes találmányoknak a legerőszakosabb módon impuált, de valóságban csak költött műszaki hatásai, amelyek elodázhatlan kellékek a jogtalan szabadalom elnyeréséhez.

Sajnos, de úgy van, hogy a közérdek rovására egynemelyik szabadalmi hivatal — mintegy „szívbeli jóságát” (1) fitogtatván — aminél nagyobb tömegű patens kiadása felé gravitál, hogy a hivatali működés anyagi eredménye az év végével minél fényesebbnek jelentkezzen. És ez a körülmény különösen a szabadalmak megtagadására irányuló felszólalások keretében domborodik ki. Pedig mit ér a nem új találmányra adott szabadalom? Egy polturát sem! Mivel a megadott szabadalom is megsemmisíthető, megvonható. A patenspek körüli költségek pedig oly nagyok, hogy azokra kis embernek mindene „rásírhat”.

Ugy hírlik, hogy a mi szabadalmi hivatalunk egy idő óta igen rigorózus a leírások megvizsgálása és — felszólalások alkalmával — a találmány újdonsági ismérveinek elbirálása tekintetében, valószínűleg azért, mivel szabadalmi bírának felelősségük érzetében nem vehetik a lelkükre azokat a kellemetlenségeket és költségeket, amelyek egy alaptalanul engedélyezett szabadalom nyomában támadhatnak és azelőtt támadtak is. Elretentő példaként felemlítjük a — mindenki által ismert — „favorita-szifonkupakot, melynek szabadalma a szabadalom tulajdonosok egész vagyonát elnyelte; még pedig nagy részben „pro és contra perköltségek” alakjában. De voltak már és lesznek még ennél sokkal veszedelmesebb szabadalmak is.

IRODALOM.

Az Amatőr. Az Amatőr-fotografia mai rohamos térfoglalása, nagy népszerűsége és mindinkább nemes művészetté való kialakulása idején igazán időszerű annak a pompásan illusztrált, szízes folyóiratnak a megjelenése, mely Az Amatőr ezimen most indult meg, mint az Esterházy Mihály gróf elnöklése alatt álló budapesti Photo-Club hivatalos közlönye. Az Amatőr programja, hogy legnevesebb amatőrjeink és írónk cikkei és fényképfelvételei révén minden érdekesebb fényképezési eljárással szakszerűen és mégis élvezetes formában megismertesse olvasóit. Ilyképen kezdőknek éppúgy szolgál tanácsosul és utmutatással, mint a művész-fotografusnak. Rovataiban hirt ad az összes hazai és külföldi felfedezésekről és kísérletekről s minden, a fotografálás terén elért újabb eredményről. Közli a szakegyesületekre és kiállításokra vonatkozó híreket s kiad minden hozzá beküldött szép és művészi képet. Minden számát a szöveg közé nyomott illusztrációkon kívül műmelléklet is disziti. Az Amatőr azonkívül versenyeket is fog rendezni s az előfizetői által beküldött képek közül a legjobbakat díjjal tünteti ki s belőlük külön kiállítást rendez. Adás—Vétel—Csere című rovataban előfizetőinek fényképezőgépek és felszerelések vételére, eladására vagy felvétele becsérelésére vonatkozó ajánlatait ingyen közvetíti; szerkesztői üzeneteiben pedig felvilágosítást ad a hozzá intézett szakszerű kérdésekre. A Kohlman Artur dr. szerkesztésében megjelent újság 1. számának gazdag tartalma a következő: Programmunk

— Gróf Esterházy Mihály: A három színnyomatról. — Gróf Esterházy Mihály. — Szana Tamás: Művész-amatőrök. — Kézdi-Kovács László: Fotográfia és grafika. — Rózsa Miklós: Piktúra és fotográfia. — Yartin: A fotográfálás jelentősége. — Kohlman Arthur dr.: Műfajok a fotográfiában. — Rottenbiller Ödön dr.: Egyéniség a fotográfiában. — Schmidt W.: A praktikus előhívás alapelemei. — Fényképezési eljárások. — Hazai krónika. — Külföldi krónika. — Irodalom. — Szerkesztői üzenetek. — Különösen érdekes Tóth Bélának, az „Esti levelek“ nagynevű írójának egy levele, melyben bejelenti, hogy spanyolországi és afrikai utazásairól cikket ír és felvételeket ad az Amatőrnek. — Képeket a következő művészekről közöl az első szám: A címlapot festette: Cserna Rezső. — A belső fejléccet rajzolta: Lakatos Arthur. — Műmelléklet: Kelemen Lajos dr.: Magdolna. — Gróf Esterházy Mihály: Csendélet-tanulmányok I—III. — Gróf Esterházy Mihály arcképe. — Gróf Esterházy Mihály: Nyílt tengeren. — Joannovich Pál dr.: A San Marco. — Magyar-Rosenberg Emil: Női arckép. — Magyar-Rosenberg Emil: Tanulmányfej. — Hubenay József: Castor és Pollux. — Magyar-Rosenberg Emil: Tavaszi hangulat. — Keller István dr.: A kis Robinson. — Művészi fejlécek I—IV. — Az Amatőr kéthetenként jelenik meg nagy 4° alakban 16 oldalon, számos képpel, külön műmelléklettel s előfizetési ára egy negyed évre 3 korona 60 fillér. Egyes szám ára 60 fillér. — Mutatványszámot a kiadóhivatal (Budapest, V., Honvéd utca 10.) ingyen és bérmentve küld mindenkinek, aki eziránt egy levelezőlapon hozzá fordul.

REGÉNY CSARNOK.

Az ipolymenti sárkány.

Írta: Nógrádi László.

Pedig nem vitt, hiába várták. Megörölték, meg is piltézték a Patak Fáni buzáját, fel is rakták a kocsira, el is mentek, még se vitt. Sőt ime, csodák csodája, Dobróczy Imre, a kalondai szép molnár a zsillipeket igazítja.

— Ne menjen egy csepp víz se kárba, mind a kerekre szaladjon, nem lesz nyitva többet alul a zsillip; fészket rakok, kis madarat hozok bele — mondogatja...

Brózik Panna, Gerle Magda eljöttek a télen is öröltetni (mert az asszonyok dolga az örülés, a sütés, az ember a készlet kapja). Egy hát buzát hoztak (jaj, de szívesen is). A kalongai szép molnár otthon se volt (jaj, de hiába is hozták).

— Hol van a majsztram, Dara uram?
— Pílisen jár, házasodik, a tavaszra, vagy a nyárra asszony kerül ide.
— Tán azt a csitrit veszi el, akit akkor lesett?

— Ugy lesz.
— Ej, no, örölje csak hamarosan azt a buzát.

Hogy sietnek a lelkeim! Akárcsak Dobróczy Imre Pilis felé. Maga hajtja a lovait, egyedül van. Tudja Isten, mit gondolhat az ilyen falusi híres ember, akinek hét falu rétje termette a szebbnél-szebb virágokat, hibó nefelegtől kinyílt rózsáig, mindenféle fajtát. Ki tudja, mit gondol most, arra-e, ami volt, arra-e, ami lesz: egy kis fehér fészek, fehér asszonymyal, csiripelő verebekkel, kiabáló gyerekekkel.

Az a, az forog az eszében, hogy nem úgy lesz, amint volt, fehér lesz a háza, fehér lelkű asszony benne.

— Ugy leszen az virágfakadó tavaszra — mondja magában — ha majd zuzmara helyett virágkelyhek tarkállanak itt a réten. Sok virág nyíljon, lombot ereszszen minden kis bokor, madár is danoljon, mert erre viszem haza, erre az én asszonymomat...

Kinyíltak a virágok. Lombot eresztett minden kis bokor, még se vitte arra. Jaj, pedig de szeretett, jaj, pedig de szerette az a Patak Fáni.

Tavaszdott már az idő, Pilis felé ment Dobróczy Imre megint. Akkor történt, hogy Terbetétnél utólérte Bodajk Annát Apró fehér ködmön volt rajta; éppenséggel olyan, mint a Patak Fánié. Még a tulipánok is olyan szépek voltak, de ingerlőbbek s ingerlőbb maga Bodajk Anna.

Locs-pocsos volt az idő, mezitláb ment, fel is húzta a szoknyáját, csak bokáig, aztán hogy észrevette a kalondai szép molnárt, egy csipetet feljebb. Bizony meglátta ezt Dobróczy Imre, amint meg ránézett Bodajk Anna, menten megállította a kocsit. Csodaereje volt szemének (az análekben erről is nagyon írva). Ugy villogott, ugy parancsolt, mintha mondaná: megfogok, igazatbe ejtek én mindent; álljanak meg azok a lovak!

Dobróczy Imre fel is vette a kocsijára.

— Ne taposd a sarat, eltérünk itt ketten, — sziveskedék Dobróczy Imre.

A mucsinyi hegyen kapaszkodtak kifelé a lovak, zötyögős az ut, körül-köre ugrik a kerék. Hát ni, mintha odaütődne a Bodajk Annához a Dobróczy Imre feje. Tán hogy a kocsit billeg? Nem, másodszer is odahajlik, ott is marad... Éget biz az a csók, kétszeresen éget. Lopva van az véve, szívesen van adva Patak Fánit lopják vele, szívesen adja Bodajk Anna.

A mucsinyi kis csárdánál leszáll Bodajk Anna.

— El ne kerüljön kend, itt szolgállok, érti? — mondja s csak tűzel az arca, villog a szeme, beszél minden mozdulatja. — Dehogy is kerül el, megáll most a kicsinység, visszafelé tovább. Jó a bor, meg szíves Bodajk Anna is. Szakadoz bizony már a hajnal is, mikor hazafelé megyen. Mámoros a teje, zavaros a gondolatja. Patak Fáni jut eszébe... de meg elfelejti. Zug a feje, rázudul a vére s azt sugalja néki: nincs szebb rózsza, édesebb növény messze földön, mint Bodajk Anna. Jaj, de édes a csókja, kívánatos minden porcikája.

Kubikné is látta. Csutakné is erősíti hogy a mucsinyi csárdában szokott mulatni a Patak Fáni vőlegénye. Muzsika szól világos virradtig, Bodajk Annát tánczoltatja, a híres Bodajk Annát, három falu híres virágszálát. Ezt tette már nem egyszer, nem kétszer, van a dologban valami. Oh, a szegény Patak Fáni. — És hallja ezt Patak Fáni. Sirva mondja, sirva kéri Dobróczy Imrét:

— Maradjon kend itt, majd elmegyen reggel.

— Áll a malom lelkem, sürgős ám az utam. Kerülök, fordulok, osztán megint nálad leszek.

(Vége köv.)

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 7. Bérlet 6-ik szám (C)

Ma pénteken, 1904. évi október hó 7-én:

Mikádó.

Nagy operette 3 felvonásban.

Holnap, szombaton, okt. hó 8-án, bérlet 7. sz. „A“

ELEVEN ÖRDÖG.

Vig operette 3 felvonásban.

M. Á. Vasutak menetrendje 1904. évi okt. hó 1-től.

Debreczenből indul:	idő	ó.	p.
Budapest felé (vegyesvonat)	d. u.	3	30
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4	16
Budapest felé (gyorsvonat)	reggel	8	57
Budapest-Nagyvárad felé	d. u.	12	07
Budapest-Nagyvárad felé	este	10	31
P.-Ladány-Nagyv. felé minden kedd.	d. u.	11	12
Csak P.-Ladány	este	8	10
Csak P.-Ladány motor menet	reggel	5	08
Szatmár-Máramarossziget felé	d. u.	3	56
Csak Szatmár (gyorsvonat)	este	6	41
Csak Szatmár (teher v. sz. m.-szál. v.)	este	7	56
Szatmár-Máramarossziget felé	éjél	2	50
Szatmár-Máramarossziget felé (gyorsv.)	d. u.	12	07
Csak Szatmár	reggel	5	10
Miskolc-Kassa felé	reggel	8	13
Miskolc-Kassa felé	este	6	56
Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felé	d. u.	4	11
Csak Nyiregyházi	d. u.	2	10
	m. áll. vasutól	reggel	5 35
	vasártérről	reggel	5 44
	m. áll. vasutól	reggel	8 09
	vasártérről	reggel	0 16
	m. áll. vasutól	d. e.	11 07
	vasártérről	d. u.	1 16
Hajdu-Böszörmény - B. Sz. Mihály felé	m. áll. vasutól	"	12 25
	vasártérről	"	12 38
	m. áll. vasutól	"	2 11
	vasártérről	"	2 21
	m. áll. vasutól	este	6 46
	vasártérről	"	6 53
Füzes-Abony felé m. áll. vasutól	reggel	4	36
Füzes-Abony felé vasártérről	"	4	56
Óhat-Kőcs-Polgár felé m. áll. vasutól	d. u.	4	49
Óhat-Kőcs-Polgár felé vasártérről	"	4	23
Derecske-Nagy-Léta felé	reggel	9	35
Der-eske-Nagy-Léta felé	"	4	3

Budapestre érkezik:	idő	ó.	p.
A reggel 8 ó. 57 p. kor induló gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 07 p. kor induló sz. v.	este	6	40
Az este 10 óra 31 p. kor induló sz. v.	reggel	5	45
A délután 4 ó. 16 p. kor induló gyorsv.	este	9	35

Budapestről Debreczebe indoi:	idő	ó.	p.
A délután 12 ó. 6 p. kor érkező gyorsv.	reggel	7	25
A délután 3 ó. 29 p. kor érkező sz. v.	"	9	—
Az este 6 ó. 26 p. kor érkező gyorsvonat	d. u.	2	—
Az éjjel 2 ó. 24 p. kor érkező sz. v.	este	7	05
Az éjjel 2 ó. 24 p. kor érkező sz. m. v.	"	9	15
P. Ladányig gyorsvonat átszállítással	d. u.	12	08

Debreczebe érkezik:	idő	ó.	p.
Budapest felől (gyorsvonat)	d. u.	3	29
Budapest-Nagyvárad felől	este	6	26
Budapest-Nagyvárad felől (gyorsvonat)	éjél	2	24
Budapest-Nagyvárad felől	d. u.	2	15
Csak P.-Ladánytól	reggel	7	45
Csak P.-Ladánytól motor menet	"	5	03
Kölcsevár-Nagyvárad felől	"	7	26
Csak Szatmár (gyorsvonat)	"	8	46
Csak Szatmár felől	d. e.	11	37
Csak Máramarossziget felől (gyorsvonat)	d. u.	3	55
Csak Máramarossziget felől	este	10	11
Csak Szatmár felől	"	6	40
Csak Szatmár felől	reggel	7	30
Kassa-Miskolc felől	d. u.	1	31
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	este	7	50
Kassa-Miskolc felől	d. u.	3	48
Csak Nyiregyháza felől	reggel	7	33
	vasártérről	reggel	7 40
	m. áll. vasuthoz	d. u.	1 15
	vasártérről	d. e.	11 22
	m. áll. vasuthoz	este	6 06
	vasártérről	"	6 12
B.-Sz. Mihály - H.-Böszörmény felől	m. áll. vasuthoz	"	9 51
	vasártérről	"	1 57
	m. áll. vasuthoz	d. u.	1 46
	vasártérről	"	3 52
	m. áll. vasuthoz	este	9 57
	m. áll. vasuthoz	d. u.	3 34
Füzes-Abony felől vasártérről	"	5	35
Füzes-Abony felől m. áll. vasuthoz	reggel	7	44
Óhat-Kőcs-Polgár felől vasártérről	"	7	54
Óhat-Kőcs-Polgár felől m. áll. vasuthoz	reggel	7	15
Derecske-Nagy-Léta felől	"	7	15
Derecske-Nagy-Léta felől	d. u.	8	13

Szőnyeg,
 ✕ függöny, butorszövet, ✕
linoleum
 ● raktarunkat, saját házukba ●
Kossuth-utca 5. sz.
 || főüzletünk emeleti helyi- ||
 || ségeibe helyeztük által. ||
 A még raktáron levő
 szőnyeg, függöny, butor-
 szövet, ágy- és asztalterítőket
 ameddig a készlet tart
 ✦ leszállított árak mellett ✦
 árusítjuk el.
Bosznay J. és Társa.
 Debreczen Kossuth-u. 5.

Aki
 olcsón, jól, praktikusán és modernül
építkezni akar,
 forduljon
BORSODY I. S. építész
 irodájához Debreczen, Hunyadi-u. 21.
 Tervezések, városi lakóházak, kasté-
 lyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági
 épületek stb. tervezését vagy elkészítését,
 nedves lakások szárazzá tételét, betoniro-
 zást vagy bármily építkezéshez tartozó
 munkát elvállal.
 Építkezésekre törlesztéses kölcsönt elő-
 nyösen eszközöl ki. — Biztos sikerrel előkészít
 a kőműves, kőfaragó és ácsmesteri vizsgára.
 — Építő iparosoknak olcsón készít tervrajzo-
 kat, költségvetést.

Van szerencém tudatni a n. é.
 közönséggel, hogy
Szabó Lajos fiai urak
 Szent-Annai szőlőtelepének
„asztali-bor“
 termését megszereztem és a fehérlit-
 terét 30 krajczárért, a verest 40
 krajczárért árúsítom.
 Hektoliter vételénél engedmény.
 Alandó raktár különböző negyi
 és egyéb borokból.
 Tisztelettel
Máyer Jenő.

A legolcsóbb
 bevásárlási forrás
Székely Jenő és Társa
 utóda
 uri és női-divat
 czipőraktár cégnél
 Piacz-
 és Szent-Anna-utca
 sarkán.

KOCH
 Piacz-utca
 51.
 Csanak házban
TESTVÉREK
 debreczeni
 férfi-, fiu-, leányka- és gyermekruha áruház
 a legolcsóbb
ruha-forrás.
 Olosó, szabott érak.

A gazkandallóval való fűtés
 a legszebb, legbiztosabb és legjobban szabályozható,
 nem füstöl, nem kormoz, nem szemetel,
 nem rontja a levegőt,
 tisztítja a lakást,
 nem drágább a fatüzelésnél.
 Berendezése megrendelhető a légszesz-gyárnál.

Háziurak és építész urak figyelmébe
 Függőereszes csatorna 18. számú I-ső rendű horganyozott vaspléből . . . á m. 1.60 fill.
 Tetőn fekvő csatorna 18. számú I-ső rendű horganyozott vaspléből . . . á m. 4. — fill.
 Tető fedés négyszögmetereknél 18. számú I-ső rendű vaspléből . . . á m. 3.30 fill.
 Ezen minták tekete pléből festve 15% olcsóbb. Más előforduló **építelmunkák** rajzsze-
 rintí kivitelben olcsóbban 10%-ál, mint Budapesten.
 Fűthető fürdőkádak 40 K-tól feljebb. **Könyök csövek** 40 f-től feljebb.
 Rendes fürdőkádak 20 K-tól feljebb. **Borforralók** 60 f-től feljebb.
 Gyermek fürdőkádak 10 K-tól feljebb. **Mindenféle konyha czikkeket** raktáron tartok
 Uló fürdőkádak 11 K-tól feljebb. feltűnő olcsó árban.
 Kályha csövek egyenes 30 t-től feljebb. Elvállalok klozet-kezelést, 1 évre 8 K-ért.
Kövesi József bádigos mester. Debreczen,
 Széchenyi utca 1. szám.
 Donogán és Somossy-czéggel szemben.

URSUS A LEGTÖKÉLETESÉBB BORSAJTÓ!
 Az Ursus borsajtó következő előnyökkel bír: Vasgerenda és szabadalmazott nyomó fejszerkezet által a lehető legmagasabb yomásérő, csekély embererő igénybevételével érhető el.
 Az Ursus borsajtó aljrésze fából van a vasgerendaszerke- zetbe illesztve, hogy a szállító vaslécekkel nem érintkezik s így a bor megfeketedése nem fordulhat elő.
 Az Ursus borsajtóból a törköly egy da- rábban vehető ki.
 Az Ursus borsajtó szerkezete felülmulha- tatlan szolid és erős.
Szállítódaralók a legjobb kivitelben.
Porzellán kályhák budweissi és honi gyártmányban. Meidingi rendszerű és öntött vas- kályhák és legjobb minőségű kony- hák. — Cserépkályhák átrakásánál a fűtőképesség, tetemes emelésére és a lakás gyors felmelegítésére a felűnést keltő új találmányu **multiplicator** betétet felelősség mellett ajánlom
 Fürdőkádak és vasbutorok
 nagy raktára.
Tóth Gyula,
 Debreczen, Piacz-u. 20 és 27.

